

Suvestinė redakcija nuo 2009-11-22 iki 2010-04-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [1-21](#), i. k. 1002330ISAK00000375

Nauja redakcija nuo 2009-01-18:

Nr. [3D-11](#), 2009-01-09, Žin. 2009, Nr. 6-178 (2009-01-17), i. k. 1092330ISAK0003D-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2000 m. gruodžio 28 d. Nr. 375
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2008, Nr. [46-1732](#)), 7.1.12 punktu bei įgyvendindamas 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinamo reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 967 (OL 2008 L 264, p. 1), ir 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), nuostatas:

1. T v i r t i n u Ekologinio žemės ūkio taisyklės (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. VšĮ „Ekoagros“ vykdyti sertifikavimo įstaigos funkcijas pagal patvirtintas Ekologinio žemės ūkio taisyklės ir suteiktu įstaigai kodą LT EKO 01;

2.2. Kokybės politikos departamento Agroaplinkosaugos ir ekologinio ūkininkavimo skyriui kontroliuoti sertifikavimo įstaigų, susijusių su Ekologinio žemės ūkio taisyklėse nustatytų funkcijų vykdymu, veiklą.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2000 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. 375 (Žemės ūkio ministro
2009 m. sausio 9 d.
įsakymo Nr. 3D-11 redakcija)

EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai gaminami, perdirbami, vežami, laikomi, realizuojami ir sertifikuojami vadovaujantis 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinančio reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 967 (OL 2008 L 264, p. 1), 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklinimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), ir šių taisyklių nuostatomis.

2. Žemės ūkio ir maisto produktai, atitinkantys Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus, gali būti vadinami ekologiškais produktais ir privalo būti ženklinami nustatyta tvarka.

3. Šios taisyklės privalomos visiems ūkio subjektams, auginantiems ir tvarkantiems ekologišką žemės ūkio ir maisto ar renkantiems natūralios laukinės augalijos produkciją, bei sertifikavimo įstaigoms, atliekančioms sertifikavimo ir kontrolės darbus.

II. SĄVOKOS

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Apsauginė juosta – šiose taisyklėse nustatyto pločio vizualiai išsiskirianti teritorija ekologinės gamybos plotams nuo taršos apsaugoti.

Apeliacija – sertifikavimo įstaigai adresuotas prašymas, kuriuo pareiškėjas prašo peržiūrėti jos priimtą sprendimą dėl sertifikavimo.

Ekologinės gamybos ūkis – sertifikavimo įstaigos sertifikuotas ūkis, atitinkantis Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Įgyvendinimo Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir (ar) šių taisyklių reikalavimus.

Ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai – produktai, pagaminti ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų tvarkyba – ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimas ir (ar) realizavimas.

Neatitiktis – nukrypimas nuo Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir (ar) šiose taisyklėse nustatytų gamybos proceso (auginimo, rinkimo ir tvarkybos) reikalavimų.

Nedidelis ekologinės gamybos ūkis – ūkis, kuriame ūkininkaujama ekologinės gamybos metodais ir laikoma iki 100 sutartinių gyvulių.

Pagalbinė medžiaga – medžiaga, naudojama ūkyje (trąšos, augalų apsaugos, gyvulių priežiūros priemonės), išskyrus pastatų ar įrenginių valymo ir dezinfekavimo priemonės, pagalbinės maisto perdirbimo medžiagas ir veterinarinius vaistus.

Sertifikavimo įstaiga – juridinis asmuo, sertifikuojantis ir kontroliuojantis ekologinę gamybą ir ekologiškų produktų tvarkybą, taip pat laukinės augmenijos rinkimą pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus.

Sertifikatas – dokumentas, liudijantis, kad produktas, jo gamybos ir (ar) tvarkybos procesas atitinka Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus.

Sertifikavimas – procedūra, pagal kurią sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad produkto gamybos ir (ar) tvarkybos procesas atitinka Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus.

Sintetinės trąšos – sintezės būdu pagamintos trąšos.

Sintetiniai pesticidai – sintezės būdu gaminami augalų apsaugos produktai (herbicidai, fungicidai, insekticidai, defoliantai, beicai ir kt.).

Skundas – su ekologine gamyba susijęs, fizinio ar juridinio asmens raštu pareikštas reikalavimas (išskyrus apeliaciją) imtis veiksmų dėl sertifikavimo įstaigos darbuotojų darbo kokybės, sertifikuojant ūkių ir (ar) įmonių veiklą ar produktus.

Želdinių juosta – šiose taisyklėse nustatyto pločio ne žemesnių kaip 1,5 m aukščio krūmų arba medžių, tarpusavyje susiliečiančių lajomis, ruožas ekologinės gamybos plotams nuo taršos apsaugoti.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Reglamentas (EB) Nr. 834/2007, Reglamentas (EB) Nr. 889/2008, Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymas (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2004, Nr. 156-5687), Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymas (Žin., 2001, Nr. [56-1976](#)), Lietuvos Respublikos kelių įstatymas (Žin., 1995, Nr. [44-1076](#); 2002, Nr. [101-4492](#)) ir Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymas (Žin., 1999, Nr. [60-1944](#)).

III. KODŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGOMS SUTEIKIMAS IR JŲ VARTOJIMAS

5. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintoms sertifikavimo įstaigoms suteikiami kodai, kurie susideda iš:

5.1. Lietuvos pavadinimo santrumpos LT;

5.2. termino, susijusio su ekologinės gamybos būdu EKO;

5.3. skaičiaus, nurodančio sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą (pradedant 01 ir tęsiant skaičių numeraciją didėjančia tvarka).

6. Jei ekologiški produktai ženklinami ir ES ekologiško produkto atpažinties ženklu, ir prekių ženklu „Ekologinis žemės ūkis“ (toliau – ekologiškų produktų ženklas), sertifikavimo įstaigos kodas pateikiamas ES ekologiško produkto atpažinties ženklo apačioje, o sertifikavimo įstaigos kodo apačioje pateikiamas vietos, kurioje užaugintos produktų sudėtyje esančios žemės ūkio žaliavos, nuoroda.

7. Jei ekologiškų produktų ženklinimui (iki 2010 m. liepos 1 d.) naudojamas tik ekologiškų produktų ženklas, sertifikavimo įstaigos kodas pateikiamas ekologiškų produktų ženklo apačioje.

8. Esant pagamintos pakuotės atsargoms, taip pat, jei ekologiški produktai jau pagaminti ir (arba) supakuoti, jie gali būti ženklinami ir (arba) tiekiami rinkai iki šio įsakymo įsigaliojimo nustatyta tvarka tol, kol baigsis šios pakuotės arba produktai, tačiau ne ilgiau kaip iki 2010 m. sausio 1 d.

IV. EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ GAMYBOS PROCESO IR PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMAS

9. Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos procesą, produktus sertifikuoja ir gamybos procesą kontroliuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintos sertifikavimo įstaigos.

10. Sertifikavimas atliekamas tik pageidaujančio užsiimti ekologiškos žemės ūkio produkcijos auginimu, rinkimu ir (ar) tvarkyba ūkio subjekto (toliau – pareiškėjas) raštišku prašymu. Dokumentų formas, ūkio subjektų patikros vertinimo ir sertifikato išdavimo tvarką nustato sertifikavimo įstaiga.

11. Pareiškėjas kasmet iki einamųjų metų balandžio 15 d. pateikia sertifikavimo įstaigai nustatytos formos dokumentus, išskyrus ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų tvarkybos įmones, kurios gali teikti prašymus ištisus metus. Pateiktų dokumentų duomenis pareiškėjas gali patikslinti per 30 kalendorinių dienų.

12. Sertifikavimo įstaiga visiems pareiškėjams, jeigu pašalintos neatitiktys, kurioms buvo nustatytas koregavimo veiksmų terminas, iki einamųjų metų spalio 15 d., o ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų tvarkybos įmonėms – ištisus metus, išduoda sertifikatą.

13. Jeigu pareiškėjas nesutinka su:

13.1. sertifikavimo įstaigos sprendimu, per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo datos jis turi teisę kreiptis į sertifikavimo įstaigą dėl išaiškinimo. Apeliacijų ir skundų pateikimo, priėmimo ir nagrinėjimo tvarką bei procedūras nustato sertifikavimo įstaiga;

13.2. sertifikavimo įstaigos išaiškinimu, jis gali sertifikavimo įstaigos sprendimus, priimtus po apeliacijos ar skundo nagrinėjimo, apskųsti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos sprendimai skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

14. Sertifikavimo įstaigos kasmet iki sausio 15 d. pateikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai metinę praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaitą ir kontroliuojamų sertifikuotų ekologinės gamybos ūkių ir ekologiškų produktų tvarkybos įmonių sąrašus (pridedamos elektroninė laikmena) pagal praėjusių metų gruodžio 31 d. būklę, kurie iki sausio 31 d. paskelbiami Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tinklalapyje.

15. Pareiškėjas privalo registruoti visus gautus skundus dėl gaminamos sertifikuotos produkcijos ir priemonės, kurių buvo imtasi trūkumams pašalinti, ir šiuos duomenis pateikti kontroliuojančių pareigūnų prašymu.

V. EKOLOGINĖS GAMYBOS PROCESO KONTROLĖ

16. Perėjimas į ekologinę gamybą gali vykti visame ūkyje arba jo dalyje.

17. Pereinamuoju laikotarpiu privaloma laikytis Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatų ir šių taisyklių reikalavimų. Prašymai dėl pereinamojo laikotarpio sutrumpinimo turi būti pateikiami sertifikavimo įstaigai iki einamųjų metų birželio 1 d.

18. Grįžus iš ekologinio į įprastinį ūkininkavimą, ūkis jau negali būti laikomas ekologiniu ir, norint vėl užsiimti ekologine gamyba, pereinamasis laikotarpis taikomas iš naujo.

19. Pasikeitus sertifikuojamiems plotams ir (ar) gamybos apimčiai, produkcijos pavadinimui, sudėčiai ar esant kitiems gamybos pokyčiams, taip pat pažeidus Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ar šių taisyklių reikalavimus, ekologiškos žemės ūkio produkcijos gamintojas ar tvarkytojas privalo per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti sertifikavimo įstaigą.

20. Ekologiškos žemės ūkio produkcijos gamintojui ir (arba) tvarkytojui, pažeidusiam Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ar šių taisyklių reikalavimus, vertinama sertifikavimo įstaigos nustatyta neatitiktis.

21. Ekologinės gamybos ūkiuose turi būti reguliariai pildomas Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 190 (Žin., 2001, Nr. [51-1792](#); 2005, Nr. 39-1274), kuris turi būti pateikiamas kontroliuojančių pareigūnų prašymu.

22. Ekologinės gamybos ūkiuose turi būti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nuolat tvarkoma buhalterinė apskaita ir nuolat saugomos visų perkamų ir parduodamų produktų bei medžiagų sąskaitos, kurios turi būti pateikiamos kontroliuojančių pareigūnų prašymu.

VI. EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ GAMYBA

23. Ekologinės gamybos žemės ūkio naudmenų ir (ar) pasėlių plotai (išskyrus ekologinei bitininkystei naudojamus plotus) gali būti sertifikuojami, jeigu:

23.1. vegetacijos periodu yra atskirti natūralia aiškiai matoma riba – skirtingi pasėliai, skirtingos pasėlių veislės, kurias galima lengvai atskirti, skirtingas žemės dirbimo būdas, tvora, griovys, želdinių juosta ar kelias, o tokios ribos nesant – pažymėti pastoviais riboženkliais;

23.2. yra ne arčiau kaip 50 m nuo magistralinių kelių ir ne arčiau kaip 10 m nuo krašto kelių pagal Kelių įstatymo 3 straipsnį, matuojant atstumą nuo kelio briaunos;

23.3. yra ne arčiau kaip 5–10 m (atsižvelgiant į naudojamą techniką ir aplinkos sąlygas) nuo laukų, kuriuose naudojami sintetiniai pesticidai ir (ar) sintetinės trąšos arba atskirti nuo jų 1–5 m pločio želdinių juosta;

23.4. javų, daržovių ir (ar) bulvių augalų vidutinis tankumas ne mažesnis, kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis vnt./m ²
Ankštinių javų, grikių, rapsų, garstyčių, kmynų pasėliai	30
Bulvės	3
Burokėliai, ropės, ridikai	20
Kopūstai ir kiti kopūstiniai	3
Morkos, salotos, ridikėliai	40
Runkeliai	4
Svogūnai ir kiti svogūniniai	30
Varpinių javų pasėliai, linai	120

23.5. vidutinis medžių tankumas visuose sodų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis, vnt./ha	Rekomenduojamas tankis, m
Abrikosai	400	6 x 4
Aukštaūgės kriaušės	300	6 x 5
Aukštaūgės obelys	400	6 x 4
Aukštaūgės slyvos	600	5 x 3
Aukštaūgės trešnės	300	6 x 5
Graikiniai riešutmedžiai	80	10 x 12
Lazdynai	600	5 x 3
Nykštukinės obelys	2500	4 x 1
Pusiau žemaūgės obelys	1000	4 x 2,5
Persikai	600	5 x 3
Šermukšniai	500	5 x 4
Vidutinio augumo obelys	600	5 x 3
Vyšnios	600	5 x 3
Žemaūgės kriaušės	1000	4 x 2,5
Žemaūgės obelys	1600	4 x 1,5
Žemaūgės slyvos	1200	4 x 2
Žemaūgės trešnės	600	5 x 3

23.6. vidutinis augalų tankumas visuose uogynų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų rūšis	Augalų kiekis, vnt./ha	Rekomenduojamas tankis, m
Agrastai	2500	4 x 1
Aronijos	1200	4 x 2
Avietės	4400	3 x 0,75
Braškės	20000	1 x 0,5
Erškėtrožės	1200	4 x 2
Gervuogės	2200	3 x 1,5
Serbentai	2500	4 x 1

Svarainiai	3000	3 x 1
Šaltalankiai	600	5 x 3
Šilauogės	1600	4 x 1,5
Valgomieji sausmedžiai	2200	3 x 1,5
Žemuogės	30000	0,8 x 0,4

24. Šių taisyklių 23.2–23.3 punktuose nurodyto pločio apsauginėse juostose privaloma laikytis Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatų ir šių taisyklių reikalavimų, tačiau jose išauginta produkcija negali būti ženklinama ekologiškų produktų sertifikavimo ženklu.

25. Šių taisyklių 23.5–23.6 punktų nuostatos taikomos tik nuo 2007 m. įveistiems ekologinės gamybos sodams ir uogynams, iki 0,5 ha dydžio mišriems sodams jos netaikomos.

26. Šių taisyklių 23.4–23.6 punktuose nurodytas tankumas tikrinamas sertifikavimo įstaigos nustatyta tvarka.

27. Javų, daržovių ir (ar) bulvių pasėliai, kuriuose tankumas neatitinka šių taisyklių 23.4 punkto reikalavimų, ar ekologinės gamybos plotai, nukentėję dėl stichinių meteorologinių reiškinių, gali būti sertifikuojami tik kaip ekologinės gamybos plotai, neįvardijant auginamų augalų.

28. Sodų ir uogynų plotai, kuriuose augalų tankumas neatitinka šių taisyklių 23.5–23.6 punktų reikalavimų dėl neprigijimo, sunykimo ar stichinių meteorologinių reiškinių, gali būti sertifikuojami kaip ekologinės gamybos plotai, jei yra išlikę ne mažiau kaip du trečdaliai auginamų augalų, su sąlyga, kad iki kito sertifikavimo sezono jie bus atsodinti iki nustatyto tankumo. Kitais atvejais tokie plotai sertifikuojami tik kaip ekologinės gamybos plotai, neįvardijant auginamų augalų.

29. Ekologiškai auginami šaltalankiai gali būti sertifikuojami tik, jei:

29.1. sertifikavimo įstaigai paprašius, pateikiami pasodintų šaltalankių sodinukų įsigijimo dokumentai;

29.2. prie jaunų (iki 3 metų) šaltalankių sodinukų yra ne žemesni kaip 0,5–0,7 m aukščio kuoliukai.

30. Ekologinės gamybos plotams, išskyrus sodus ir uogynus, turi būti parengta ir įgyvendinama šiam ūkininkavimo būdai tinkama augalų rotacija, išlaikant fitosanitarinę pertrauką, vengiant augalų atsėliavimo, auginant ankštinius augalus, daugiameses žoles bei tarpines kultūras.

31. Nesant galimybės įsigyti norimos veislės bei rūšies ekologiškų sėklų ir augalų dauginamosios medžiagos ar nesant Žemės ūkio ministerijos leidimo naudoti tos veislės ar rūšies neekologišką sėklą, sertifikavimo įstaiga pareiškėjo, išskyrus ekologinės sėklininkystės ūkius, prašymu gali išduoti leidimą einamaisiais metais naudoti neekologišką sertifikuotą dauginamąją medžiagą. Prašymai teikiami:

31.1. pavasario sėjai – nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki sėjos pabaigos;

31.2. žiemkenčių sėjai – nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki sėjos pabaigos;

31.3. daugiamečių žolių sėjai – visus metus.

32. Laukinė augalija sertifikuojama kaip ekologiška, jei ji renkama vietose, kurios atitinka Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus. Augalija, surinkta miestų, miestelių ir gyvenviečių teritorijose, nelaikoma ekologiška.

33. Ekologinės gyvulininkystės ūkiuose laikomų gyvulių perskaičiavimo į sutartinius gyvulius ekvivalentas tvirtinamas atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

34. Nedideliuose ekologinės gamybos ūkiuose sertifikuojamus galvijus leidžiama rišti, jei neįmanoma jų laikyti grupėmis, atitinkančiomis jų elgesio reikalavimus, bet su sąlyga, kad ganymo laikotarpiu, kai tai leidžia oro sąlygos ir žemės būklė, jiems turi būti suteikta galimybė ganytis ganyklose ir diendaržiuose, o kai ganymas neįmanomas bent du kartus per savaitę bus išgenami į diendaržius.

35. Ekologinės žuvininkystės ūkis privalo laikytis galiojančių biotechnologinių normų, taip pat:

35.1. ne rečiau kaip du kartus per metus atlikti pilną tvenkinių vandens biocheminę analizę akredituotoje/atestuotoje laboratorijoje, o periodiniai vandens tyrimai (temperatūra, deguonis, pH)

atliekami prietaisais su galiojančia metrologine patikra. Duomenys registruojami atskirame žurnale ir turi būti pateikiami kontroliuojančių pareigūnų prašymu;

35.2. tvenkinių augalijai mažinti naudoti biologines (augalėdes žuvis) ir mechanines (nendrių pjovimą), kenksmingiesiems organizmams naikinti – prevencines, mechanines, fizines ar biologines priemones;

35.3. nugaišusias žuvis, įkritusius laukinius paukščius ir šiukšles nedelsiant pašalinti iš tvenkinių ir sunaikinti laikantis galiojančių sanitarijos ir veterinarijos reikalavimų.

36. Ekologinės žuvininkystės tvenkinių pakrantėse draudžiama kūrenti laužus ir (ar) kitaip šiukšlinti, maudyti, žvejoti ar vykdyti kitokią veiklą, nesuderinamą su ekologine gamyba.

37. Tvenkinių hidrotechnikos statiniai ir (ar) gamybos priemonės negali būti nudažyti ar impregnuoti medžiagomis, kurių sudėtyje yra sintetinių ar cheminių priedų, sukeliančių žalingą poveikį gamtai ir žuvų aplinkai.

38. Žuvininkystės ūkių tvenkiniai, pagal technologinius reikalavimus laikomi be vandens, sertifikuojami, jeigu laikomasi Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimų, bet iš jų gauta produkcija negali būti ženklinama ekologiškų produktų sertifikavimo ženklu.

39. Sertifikavimo įstaigai leidus, tiesioginio tvenkinių, inkubacijos ir paauginimo talpyklų apšvietimo trukmė, atsižvelgiant į žuvų rūšį, gali būti dirbtinai pratęsta, tačiau šviesiojo paros laikotarpio trukmė negali būti ilgesnė kaip 16 valandų per parą.

40. Ekologinės žuvininkystės tvenkiniuose draudžiama veisti vien tik moteriškų ar vyriškų lytinių ląstelių žuvis.

41. Žuvis turi būti laikomos vandenyje iki pat skerdimo ir paskerdžiamos netrukus, kai tik išimamos iš vandens.

42. Skerdžiami gyvūnai prieš kraujo nuleidimą turi būti be sąmonės, juos apsvaiginant:

42.1. svaiginimo pistoletu ar įrenginiu (angl. „captive bolt“);

42.2. sukėlus smegenų sukrėtimą (galima svaiginti žuvis);

42.3. elektros šoku (žuvims elektros srove);

42.4. anglies dioksidu.

43. Privalomi reikalavimai auginant triušius ekologinės gamybos ūkiuose:

43.1. triušiai negali būti laikomi narvuose, išskyrus triušių pateles, kurios gali būti laikomos narvuose po 15 dienų nuo sukeravimo iki jauniklių atjungimo;

43.2. narvo plotas vienam triušiui turi būti ne mažesnis kaip 0,4 m², papildomai pridedant po 0,1 m² kiekvienam atvestam triušiu. Pusę narvo grindų ploto gali sudaryti grotelės;

43.3. triušiavimosi ir auginimo patalpos turi būti atskirtos;

43.4. natūraliam prieaugliui papildyti, raštu suderinus su sertifikavimo įstaiga, leidžiama iš įprastinių ūkių įsigyti iki 20 proc. triušių patelių per metus, tik ypatingais atvejais, sertifikavimo įstaigai leidus – iki 40 procentų.

VII. EKOLOGIŠKŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TVARKYBA

44. Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų tvarkybos įmonės sertifikavimas yra ekologiškų produktų tvarkybos technologinio proceso sertifikavimas.

45. Perdirbant ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus:

45.1. ekstrakcija gali būti atliekama tik vandeniu, etanoliu, aliejumi, gyvuliniais riebalais, actu, anglies dvideginiu, azotu;

45.2. filtravimo įrenginyje neturi būti asbesto, naudotų ar kitų medžiagų, kurios gali užteršti produktus;

45.3. draudžiama naudoti medžiagas, kurios gali chemiškai reaguoti ar modifikuoti ekologiškus produktus molekulių lygiu.

VIII. LEIDIMAS ATRAJOTOJAMS NAUDOTI SINTETINIUS A, D IR E VITAMINUS

46. Ekologinės gamybos ūkio subjektams leidžiama atrajotojų pašarų racione papildomai naudoti sintetinius A, D, ir E grupės vitaminus, kurie įtraukti į ES priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 40 tomas, p. 238), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 386/2009 (OL 2009 L118, p. 66), nuostatas, registrą „*Community Register of Feed Additives pursuant to Regulation (EC) No 1831/2003*“.

47. Šių taisyklių 46 punkte nurodyti vitaminai:

47.1. turi visiškai atitikti natūralius vitaminus, t. y. jie turi būti tokios struktūros, kaip natūraliame maiste;

47.2. turi būti tirpūs tik riebaluose;

47.3. neturi būti pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų arba naudojant genetiškai modifikuotus organizmus.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-496](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3553 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-496

IX. LEIDIMAS RIŠTI GALVIJUS

48. Iki 2010 m. gruodžio 31 d. leidžiama galvijus laikyti pririštus tvartuose (išskyrus nedideliuose ūkiuose), kurie buvo eksploatuojami iki 2000 m. rugpjūčio 24 d., jeigu ūkio subjektas reguliariai išveda gyvulius mankštintis į mocio aikšteles ir gyvuliai auginami teisės aktų nustatyta tvarka laikantis gyvūnų gerovės reikalavimų patogiai pakreiktuose tvartuose, jiems taikant individualią priežiūrą.

49. Dėl leidimo gavimo galvijus laikyti pririštus tvartuose po šių taisyklių 48 punkte nurodyto laikotarpio, tačiau ne vėliau kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d., ekologinės gamybos ūkio subjektai kreipiasi į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją ir pateikia raštu prašymą (laisvos formos, nurodydami ketinamų risti galvijų rūšį ir (arba) veislę, amžių, skaičių, datą, nuo kurios eksploatuojami tvartai, ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją), su sąlyga, kad sertifikavimo įstaiga bent du kartus per metus atliks ūkio subjekto kontrolę.

50. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija per 5 darbo dienas nuo prašymo, nurodyto šio aprašo 49 punkte, gavimo dienos išsiunčia jį sertifikavimo įstaigai, kuri per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos įvertina pateiktą informaciją ir parengia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai motyvuotą rekomendaciją.

51. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šio aprašo 50 punkte nurodytą motyvuotą rekomendaciją, per 5 darbo dienas išsiunčia ūkio subjektui sprendimą raštu (kopiją sertifikavimo įstaigai).

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-496](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3553 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-496

X. LEIDIMAS BITES MAITINTI PAPILDOMAI

52. Leidžiama ruošiant žiemai bičių šeimas maitinti papildomai. Maitinti pradedama nuo paskutinės medaus išėmimo dienos. Maitinti baigiama likus ne mažiau kaip 15 dienų iki kito nektaro arba lipčiaus rinkimo pradžios.

53. Turi būti maitinama tik ekologišku medumi, ekologišku cukraus sirupu arba ekologišku cukrumi.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-717](#), 2009-09-30, *Žin.*, 2009, Nr. 119-5121 (2009-10-06), i. k. 1092330ISAK003D-717

XI. NAMINIŲ PAUKŠČIŲ AUGINIMAS

54. Siekiant ekologinės gamybos ūkiuose užkirsti kelią intensyvaus auginimo būdų taikymui, naminiai paukščiai turi būti auginami, kol pasieks mažiausią amžių, arba turi būti auginami lėto

augimo rūšių naminiai paukščiai.

55. Jei pareiškėjas neaugina lėto augimo rūšių naminių paukščių, mažiausias pjaunamų naminių paukščių amžius turi būti toks:

55.1. viščiukų – 81 diena;

55.2. kastruotų gaidžių – 150 dienų;

55.3. Pekino ančių – 49 dienos;

55.4. moteriškosios giminės muskusinių ančių – 70 dienų;

55.5. muskusinių antinų – 84 dienos;

55.6. didžiųjų ančių – 92 dienos;

55.7. perlinių vištų – 94 dienos;

55.8. vyriškosios giminės kalakutų ir žąsų, skirtų kepti – 140 dienų;

55.9. moteriškosios giminės kalakutų – 100 dienų.

56. Prie lėto augimo naminių paukščių yra priskiriami Lietuvos vištinių žąsų veislės paukščiai.

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-876](#), 2009-11-18, *Žin.*, 2009, Nr. 138-6091 (2009-11-21), i. k. 1092330ISAK003D-876

Priedo pakeitimai:

Nr. [222](#), 2002-06-14, *Žin.*, 2002, Nr. 84-3658 (2002-08-30), i. k. 1022330ISAK00000222

Nr. [3D-253](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 74-2561 (2004-04-30), i. k. 1042330ISAK003D-253

Nr. [3D-156](#), 2007-04-11, *Žin.*, 2007, Nr. 42-1604 (2007-04-14), i. k. 1072330ISAK003D-156

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [222](#), 2002-06-14, *Žin.*, 2002, Nr. 84-3658 (2002-08-30), i. k. 1022330ISAK00000222

Dėl 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-253](#), 2004-04-29, *Žin.*, 2004, Nr. 74-2561 (2004-04-30), i. k. 1042330ISAK003D-253

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo" pakeitimo ir žemės ūkio ministro 2003 m. kovo 18 d. įsakymo Nr. 3D-94 "Dėl Ekologinės žuvininkystės taisyklių patvirtinimo" pripažinimo netekusiais galios

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-254](#), 2005-05-03, *Žin.*, 2005, Nr. 57-1973 (2005-05-05), i. k. 1052330ISAK003D-254

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-284](#), 2005-05-25, *Žin.*, 2005, Nr. 67-2421 (2005-05-28), i. k. 1052330ISAK003D-284

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-436](#), 2005-09-14, *Žin.*, 2005, Nr. 112-4108 (2005-09-17), i. k. 1052330ISAK003D-436

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-156](#), 2007-04-11, Žin., 2007, Nr. 42-1604 (2007-04-14), i. k. 1072330ISAK003D-156

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-391](#), 2007-08-24, Žin., 2007, Nr. 93-3748 (2007-08-30), i. k. 1072330ISAK003D-391

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-199](#), 2008-04-10, Žin., 2008, Nr. 42-1569 (2008-04-12), i. k. 1082330ISAK003D-199

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-11](#), 2009-01-09, Žin., 2009, Nr. 6-178 (2009-01-17), i. k. 1092330ISAK0003D-11

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-496](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3553 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-496

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-717](#), 2009-09-30, Žin., 2009, Nr. 119-5121 (2009-10-06), i. k. 1092330ISAK003D-717

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-876](#), 2009-11-18, Žin., 2009, Nr. 138-6091 (2009-11-21), i. k. 1092330ISAK003D-876

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 "Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo" pakeitimo